

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspedierja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 5.

V Ljubljani, v soboto 8. januarija 1898.

Letnik XXVI

Protestantizem in slovenstvo.

Rado se ponavlja v Slovenceh, da je rodišče naši literaturi protestantizem. To je samo ob sebi res, a navadno se s tem tudi rači namigavati, da od katoličanstva naš narod nima mnogo. Zato je ta fraza posebno ljuba njim, ki jim sploh katoliška cerkev ni posebno mila. Zadnji čas pa je bilo več pojavov, ki nam pričajo, da se močno moti, če kdo misli, da moramo Slovenci biti protestantizmu hvaležni. Kar je storil, je storil nehoté. Ko bi bil zavladal med nami, bi bil učinek popolnoma drugi. Slovenstva bi najbrže sploh ne bilo več. Zares se je v zadnjem boju pokazalo, da prav tisti, ki rujejo zoper slovanstvo, rujejo tudi zoper cerkev. Najhujši sovražniki slovanstva so tudi najhujši sovražniki — Rima. »Rim, ta je naš sovražnik!« je vpila nemško-nacionalna druhal, »protestantizem, to je naša rešitev!« Tako sodi druhal, in tako sodi tudi veliki zgodovinar, slovanstvu sovražni — Mommsen. Iz pisma profesorja Jagića je razvidno, kaj oni misli o protestantizmu. Mommsen je uverjen, da se je Avstrija postavila proti germanizaciji, ko se je postavila proti protestantizmu. »Dass eine Germanisirung Oesterreichs möglich gewesen wäre, wenn die Habsburger zur Zeit der Gegenreformation einen entgegengesetzten Weg eingeschlagen hätten, ist ebenso gewiss, wie dass sie schon damals endgiltig aufgegeben ward.«

Isto prepričanje se je pokazalo posebno tudi na zadnjem shodu starokatoličanov na Dunaju. Protestantizem se je hvalil kot princip vsenemštva, katolicizem kot sovražnik. — Starokatoliški župnik Wolf je očital katoliški cerkvi, da brani tudi nenemske narode. — Arhitekt Benesch je dokazoval, da je Rim zavrl jedinstvo vsenemštva. »Proč od Rima!« klical je pangerman, »to mora

biti naša parola, to tudi naše dejanje!« Ko je dijak Nepostil hotel ometati, da je tudi katoličan lahko Nemec, so zbrani glasno ugovarjali. Pot od Rima jim je pot v pangermansko Avstrijo!

Tako torej misli druhal, tako starokatoliški teologi in lajiki, tako tudi — Mommsen.

To si zapomnimo! Oni že vedó, kaj je protestantizem, če tako teže za njim, da bi germanizirali Avstrijo!

Ko bomo imeli kedaj kulturno zgodovino slovenskega naroda, pokazalo se bo še jasneje, kaj bi bil za slovenski narod protestantizem! — Mi ne dvomimo, da pogibel v vsakem oziru!

• Katoliška cerkev uči pravico in ljubezen, in le pravica in ljubezen moreta rešiti naš narod. Če splošno zavlada načelo protestantovskega individualizma, to smo mi Slovenci tisti narod, ki mu je pisano, da ga najprej potepta — tuj čeva peta!

Koroški »bauernbund« na delu.

Iz Celovca, dne 7. jan.

Kaj pomenja »bauernbund« za nas Slovence, je dosti znano! »Südmark«, »Schulverein« itd. pritiskajo »ne-politično« na nas s tem, da preganjajo slovenskega kmeta z rodne zemlje ter potujčujejo slovensko mladež po šolah. Politično deluje v istem smislu »bauernbund«, ki se vsiljuje zlasti Slovincem, da med njimi širi nemčurstvo in versko brezbriznost. Dela to prav pod krinko — krščanstva na jako zvit in hinavski način. Zvest oproda je celi »bauernbund« nemškim nacionalcem. Zvesto podpira njih obstrukcijo in slepi ljudstvo o njenih namenih. — Dne 16. januarija se bode vsiljeval zopet Slovincem, in sicer s »35. bauerntagom« v Sinčevsi, torej v čisto slovenskem kraju!! Tam hočejo ro-

potati zoper nas, sipati ljudstvu prav pesek v oči. Zbral se bode ta dan tam prav gotovo ves »bauernbundarski« in nemško-nacionalni »generalštab«. A pričakujemo, da bodo znali zvesti slovenski kmetje iz podjunske doline takemu nesramnemu izzivanju primerno odgovoriti! — Še drugo nakano izvede »bauernbund«, kakor povzamemo njegovemu glasilu »Bauernzeitung«, v kratkem. Izdati prične z dnem 15. t. m. »Kmetški list«, to je: zlobna »Bauernzeitung-a« predstavljena na slovenski jezik! Ni jim dosti, da hinavsko-zlobne nauke svoje trosijo v nemškem jeziku med ljudstvo; posluževati se hočejo v ta namen odslej tudi slovenščine, katero inace toliko črté in preganjajo! Pravijo, da koroški kmet ne zná slovenski čitati itd., a v istem hipu se bijejo sami po zobéh s tem, da prične izdajati slovenski pisan list. Kakšen bode, ni težko uganiti. Predniki so mu celjski »Kmetški list« in mariborski »Štajerski kmet« slabega spomina. Zalagal in izdajal ga bode lutranec Berčinger. Upamo le, da koroški »Kmetški list« kmalu doseže ista usoda, kakoršna je bila odmenjena onima dvema. — Slovenske domoljube pa čaka sveta dolžnost, da zvitemu lisjaku branijo pot med slovensko ljudstvo! Sveta dolžnost je to, zakaj kaj more ljudsko mišljenje hujše zastrupiti, kakor slabi listi. Do rojakov, zlasti izven Koroške pa se obračamo tem potom z nujno in iskreno prošnjo: da nam pomagajo braniti se in vojskovati se zoper novega sovražnika, pravega volka v ovčji obleki, s tem, da naročujejo tergmotno podpirajo naš »Mir«! S premnogimi težavami se ima boriti ta list, ki je prepotraben za koroške Slovence, potreben zlasti sedaj v hudih dnevih neprestane borbe za obstanek! Naj se ga torej spominjajo blagi rodoljubi širom slovenske zemlje s tem, da ga gmotno podpirajo in razširjajo!

LISTEK.

Kam jadramo?

Slabo vreme imamo, neprijetno brijejo vetrovi, megla in dež sta se pri nas kar udomačila in vendar je naš narod podal se na morje. Tako nam vsaj pripovedujejo naši časniki, ki neprenehoma po uradnih člankih strahom poprašujejo s »Kam plovemo?« ali »Kam jadramo?«

Kolegi nad črto po slovenskih časnikih so precej trdosrčni. Ko so ladijo našega naroda pripeljali v omenjenih člankih sredi morja, spustijo nanjo vse nevihte in valove. Vihra strašno divja in tudi krog šibke ladije, val meče jo valu v naročje, bralec željno išče zavetja, toda zviti časnikar pusti ladijo sredi viharja in izgine. Tako delajo ti trdosrčni možje efekte.

Dejstvo pa je, da kažejo možje po svojih člankih tudi resno skrb za našega naroda prihodnost. Hvaležni jim bodimo za to.

Hvaležni bodimo pa tudi onim gospodom, ki skrbijo tako tenkočutno za čistost katoliškega uka. Svoje dni trdil je Stritar, da je vsak Slovenec fi-

lolog, danes lahko rečemo, da je vsak bogoslovec. Naj v svojih prostih urah »iz pravdkuje cekine«, ali se peča z zavarovanjem življenja svojih someščanov ali sicer skrbi zanje, glavni posel teh mož je in ostane bogoslovje. Po dolgih in seveda trudapolnih preiskavanjih, po mnogih prečutih nočeh iztaknili so gospodje, da katoliška cerkev ne oznanja več prave resnice, da se, kakor pravijo, »novodobni pojem katolicizma ne krije več s pojmom krščanstva«.

Tako trdijo ti gospodje, in kedor ne veruje — plača groš. Dokaze za to trditev seveda so do sedaj še zamolčali, toda, ako jih bomo še dalje dražili, povejo nam tudi te; če jih do tedaj dobijo, seveda.

Gospodje bi najraje iz cerkve napravili svojo cerkvico. Toda ne vedo še za to pravega recepta. Upajmo, da iz njihovih vrst vstane kak novodoben Philippus Aureolus Theophrastus Bombastus Paracelsus, ki nam bo pokazal, kako se kemičnim potom napravi nova, prava cerkev, kakor nam je omenjeni učenjak zapustil v svoji knjigi »de generatione rerum naturalium« neminljivo navodilo, kako kemičnim potom sestaviti človeka, humunkula.

Take ustanovitelje ali popraviljalce cerkve pozdravil je že pred desetletji pesnik:

Statt des echten heil'gen Geistes,
Der einst in die Welt geflossen,
Wird das Tintenfass von nun an
Ueber alle ausgegossen.
Ach, man möchte Tinte weinen
Sieht man solches Kirchenwalten,
Wie die Herren in Rubriken
Gottes Geist gefangen halten,
Und sein Brausen überwachen,
Dass er ja nicht schaden könne,
Dass er nicht ein Paar Perrücken
Sammt bestaubten Zopf verbrenne!

Ko bi gospodje mogli, bi ne razbijali dolgo šal, kar z dekretom bi vpeljali tisto »pravo krščanstvo«.

N. pr. Prebivalstvu našega mesta se tem potom naznanja, da od danes naprej stopi iz veljave novodobni katolicizem ter da stopi v veljavo pravo krščanstvo.

Župan: N. N. m. p.

Mogoče pa je tudi, da se gospodje samo za kratek čas malo zabavajo z bogoslovjem, saj pravi pregovor:

Delectat variatio,
Das steht schon im Horatio.

Na delo, dokler je še čas, in dokler nam delo še pomaga! — Kmalu zná biti — prepozno!

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. januarija.

Pogajanja med vlado in Čehi. Pri dogovorih z voditelji čeških Nemcev se je baron Gautsch saj deloma poučil o zahtevah čeških Nemcev in si je toraj lahko ustvaril podlago za pogajanja, oziroma razgovore z zastopniki češkega naroda, ki so se pričeli včeraj dopoldne pri ministerskem predsedniku. O tem razgovoru se oficijelno nastopno poroča: Kakor javlja komunikacije parlamentarne komisije češkega kluba, je pojasnil ministerski predsednik baron Gautsch v včeraj dopoldne pričetem razgovoru z zastopniki mlad češkega kluba: dr. Engelom, Kaizlom, Kramafem in Pacakom, politični položaj s posebnim ozirom na predstoječo otvoritev češkega deželne zboru. Iz izvajanj ministerskega predsednika je razvidno, da je vlada pripravljena, vdeleževati se razprav o jezikovnem vprašanju v češkem dežel. zboru, in da bode v slučaju potrebe precizno pojasnila svoje stališče in se z vso silo prizadevala omiliti razna nasprotstva. Češki zastopniki so naglašali, da so voljni sodelovati pri mirnem reševanju narodnostnega vprašanja, vsekako seveda le pod tem samoumevnim pogojem, da se prizna češkemu narodu enakopravnost na vsi črti. Letošnje zasedanje češkega deželne zboru bo lahko mnogo pripomoglo v dosego tega namena, ako se pokaže tudi na nemški strani volja za trajno spravo. Ministerski predsednik je zagotavljal, da bode, akoravno mu je mnogo do tega, da se doseže sporazumljenje z Nemci, vsekako se ogibal vsega, kar bi nasprotovalo enakoveljavnosti, enakopravnosti češkega jezika ali nerazdeljivosti češkega kraljestva. Ministerski predsednik je naglašal absolutno potrebo povoljne rešitve v interesu države in dežele. Ob enem so oddali češki zastopniki najodločnejše zagotovilo, da se v slučaju takojšnje odprave naglega sode ni bati v Pragi nikakih nemirov, in to tem manj, ker se bode češko prebivalstvo v lastnem interesu in iz spoštovanja do narodne stvari in deželne zboru varovalo vsakih izgrediv. Razgovor se je prekinil ob polu jedni uri ter se nadaljeval od polu šestih do polu sedme zvečer. — Kakor torej razvidno, se ni včeraj sklepalo še o ničemer, kaže pa se, da je položaj za Čeha in desnico dosedaj še precej ugoden.

Češki shod v Budjevitcah. Minuli praznik se je sešlo na volilski shod, katerega je priredil budjevitiški poslanec princ Schwarzenberg, do 3000 oseb. Shoda sta se udeležila tudi poslanca dr. Engel in dr. Pacak ter moravski deželni poslanec Skala, ki je pozdravil zborovalce v ime moravskih Čehov ter izražal nado, da bodo končno v obeh kronovinah zmagali zastopniki češkega naroda. Kot glavni govornik je nastopil, kakor smo že omenili, dr. Friderik princ Schwarzenberg. V daljšem, dobro premišljenem govoru je pojasnoval stališče Čehov v državnem zboru, posebno pa napram Nemcem, ter govoreč o odstopivšem ministerskem predsedniku izrekel mu priznanje za njegovo resno voljo, ki jo je pokazal pri reševanju kočljivega češkega vprašanja. Obsojal je najostreje obstrukcijo ter pozivljaj vse slojeve češkega naroda naj vztrajajo v skupnem delu v interesu naroda češkega in v izpolnitev državnopravnih želja. Od teh zahtev ne sme nihče odstopiti, ako neče postati kriv izdajstva nad lastnim narodom. Nemci se borijo proti jezikovnim naredbam le navidezno, bore se v resnici za ohranjenje centralizma, za nadvlado. Za njim je govoril poslanec dr. Engel, ki je izjavil, da je Čehom misel za enakopravnost že prirojena, vsled tega jo privoščijo tudi drugim. Nikakor pa češki narod ne želi enakopravnosti potom sile, kakor bi to radi njih narodni nasprotniki. Padec grofa Badenija je bil za Avstrijo nesrečen dogodek. Novi ministerski predsednik baron Gautsch zagotavlja, da ne mara vladati proti Čehom. Ako se to uresniči, potem se ne more preveč oddaljiti od pota, po katerem je hodil njegov prednik; ako pa vkljub temu krene na drugo pot, prevzeti mora sam odgovornost. Poslanec dr. Pacak je govoril o jezikovnih naredbah ter izjavil, da Čehi nikdar ne bodo pritrdili načrtu Ulbrich-

Pfersche, naj se Češka razdeli v tri dele, marveč vedno hočejo vztrajati pri zahtevi, da mora vsak Čeh, pa tudi vsak Nемеc najti svojo pravico pri vsakem uradu v svojem jeziku. Ni pa dovolj, da se dotična stvar reši v jeziku, v katerem se je vložila, marveč se mora tudi v dotičnem jeziku obravnavati. Konečno se je vsprejela resolucija, v kateri se apeluje na jedinstvo vseh Čehov ter zahvaljuje strankam desnice, posebno pa nemški katoliški stranki, za njih taktično postopanje v državnem zboru. S shodom so bili zadovoljni prireditelji in poslušalci in torej gotovo ne bo brez vspeha.

Fzm. baron Schönfeld †. Včeraj zjutraj je umrl na Dunaju naslednik pokojnega nadvojvode Albrehta, glavni vojni nadzornik, fzm. baron Schönfeld v 71. letu svoje dobe. Porodil se je 3. julija 1827 v Pragi ter prišel že kot 11letni deček svoje vojaško življenje. Povspel se je kaj naglo do višjih vojaških častij, odlikoval se v raznih bitkah ter bil sedaj odbran za poveljnika armade v slučaju kake vojske. Avstrijski in nemški cesar sta ga opetovano odlikovala z raznimi visokimi redovi in je sploh veljal za najmožnejšega generala avstro-ogerske armade. Pogreb njegov se vrši jutri popoldne z najvišjo vojaško častjo. Vdeleži se ga tudi cesar sam. Pokojnik je bil, kakor zatrjuje dunajska židinja, mož strogo liberalnega mišljenja, katero je baje pokazal nebrojkrat, posebno pa leta 1894, ko se je priredila na čast novoizvoljenemu županu dr. Grublu neka slavnost. Mož toraj v življenju ni bil naš, pač pa je nada, da je zadnje dni svojega življenja prišel do pravega spoznanja. Bil je previden s tolažili naše sv. vere.

Sprememba francoskega volilnega zakona. Zadnje dneve starega leta se je rodila v glavah francoskih politikov misel na spremembo obstoječega volilnega reda za poslansko zbornico. Prihodnji torek, ko se otvori spomladansko zasedanje francoskega parlamenta, predložita dva poslanca že dva različna predloga, po katerih naj se spremeni volilni red za novo poslansko zbornico. Martinon zahteva v svojem predlogu, naj se pri določevanju števila prebivalcev, ki je potrebno za volitev jednega poslanca, izključijo vsi inozemci. vsled česar bi Pariz in obmejni departementi izgubili do 20 mandatov. Grof du Périer pa pravi v svojem predlogu, naj se pri določevanju števila poslancev vzame za podlago le število volilcev. Predloga sta torej precej različna in je opravičeno mnenje pariških krogov, da bo sedanji parlament v svojem k večjemu še dva do trimesečnem življenju kaj težko rešil to vprašanje, ker mu bo provzročil dovolj opravka državni proračun.

Tedenski koledar.

Nedelja, 9. januarija: 1. po razgl. Gosp. evang.: Ko je bil Jezus 12 let star. Luk. 2. — Ponedeljek, 10. jan.: Agaton m. — Torek, 11. jan.: Higin p. m. — Sreda, 12. jan.: Ernest. — Četrtek, 13. jan.: Osmina sv. 3 Kraljev. — Petek, 14. jan.: Hilarij šk. — Sobota, 15. januarija: Pavel puščavnik, Maver op. — Lunin spremin: Zadnji krajec dné 15. januarija ob 4. uri 42 min. zv. — Solnce izide dné 10. januarija ob 7. uri 44 minut, zaide pa ob 4. uri 29 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. januarija.

(Za vzajemno delo.) Prejeli smo nastopno obvestilo: Včeraj ob šestih zvečer so se zbrali v deželni hiši kot sklicatelji gg. državni poslanci: dr. Ferjančič, dr. Krek, dr. Šusteršič in kot zastopniki obeh slovenskih klubov v deželnem zboru kranjskem gg. dežel. posl.: Grasselli, Kalan, Murnik, dr. Papež, Povše, dr. Tavčar ter so se posvetovali o sporazumljenju obeh slovenskih klubov v deželnem zboru kranjskem za skupno delo. Po dveurnem posvetovanju so odposlanci soglasno sklenili o posameznih točkah posvetovanja sporočiti kluboma. Ko se kluba zasllišata, se bodo dogovori nadaljevali.

(Deželni zbor kranjski) ima prihodnjo drugo sejo v torek dne 18. jan. — Štajerski deželni zbor ima drugo dne 10. t. m.

(Slovensko gledališče.) Jutri v nedeljo predstavljala se bode slovenskemu občinstvu že znana

in priljubljena ljudska igra s petjem »Brat Martin«. Kot gosta nastopita gospa Polak-Bohinčeva in gospod Podgrajski. V torek dne 11. t. m. pa se bode pela v tretjič opera »Halka«, in sicer to pot na korist g. Marcelu Fedyczkowskemu. G. Fedyczkowsky je večletna izkušena in izborna moč in gotovo jeden glavnih stebrov naše opere. Zanimanje, ki vlada med občinstvom za njegovo benefico, je torej popolnoma umljivo in opravičeno.

(Pošta v Vodichah.) Dne 16. januarija t. l. odpre se v Vodichah, v okraju kamniškem nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštno-hranilnišnega urada. Zvezo bode imel z železniško postajo v Vižmarjih jedenkrat na dan po poštnem selu.

(Z Brezovice.) Tudi na Brezovici nismo zadnji, saj je pa tudi prva za Ljubljano. Rojenih je bilo leta 1897 pri nas lepo število 105, toliko še nikdar poprej; 1896. leta 102, poprej dvakrat po 100, drugokrat pa komaj do 90. Izmed 105 je bil 1 mrtvorjen, trikrat so bili dvojčki, od katerih pa živita samo še dva, nezakonska prva dvojčka, umrlo 18, torej jih še živi 87. Prvi dan po rojstvu je bilo izmed teh krščenih dve tretjini (71), štirje tretji dan, jeden še le četrti dan, drugi vsi pa drugi dan. Jedenkrat 19 dnij ni bilo nobenega krsta, večkrat po 10 dnij, bila sta pa tudi 11krat po dva na dan. Umrlo jih je samo 60, jeden izmed teh skoro 85letni starček, trije so imeli pa čez 70 let. Poročenih pa je bilo izredno veliko, namreč 25 parov. Največji razloček starosti je bil 16 let, ko jemlje 55letni vdovec 39letno vdovo. Najmlajša nevesta stara 18 let, najstarejši ženin 55 let. Če pregledamo zadnjih 5 let, vidimo, da je povprečno rojenih na leto 100, največ meseca maja, oktobra in decembra, najmanj pa aprila, septembra in novembra. Splošno ni dosti razločka med prvo in drugo polovico leta, nekaj več med poletnimi in zimskimi meseci. Mrličev je povprečno 70 na leto, torej vsakih 5 dnij jeden. Po največ jih je umrlo meseca januarija, marca in septembra, najmanj pa junija in julija. Splošno tudi tu ni dosti razločka med prvo in drugo polovico leta, oziroma med poletnimi ter zimskimi meseci. Izmed 349 mrličev zadnjih 5 let jih je bilo 30 starih nad 70 let, 8 pa nad 80 let, najstarejši pa 91½ leta. — Porok pride po 16 na leto. Največja razlika starosti 25 let. Največ porok je meseca februarja (jedna tretjina), potem januarija in novembra, najmanj pa avgusta in septembra, če izvezamemo marec in december, ko ni nobene. Nad dve tretjini se jih sklene v zimskih mesecih, oziroma prvega pol leta.

(V Spodnji Idriji) je bilo pretečeno leto rojenih 102; umrlo jih je 93; poročenih je bilo 9 parov. Bisernico sv. Očeta smo praznovali prav slovesno. Vrla rudarja Žonta in Hladnik sta sprožila misel, da bi se napravila razsvitljava. — Ni ostalo le pri misli. Na Silvestrov večer je bila vsa vas krasno razsvitljena. Med veselim pritrtovanjem zvonov je naznanjalo pokanje topičev pomembno dogodbo. Čast, komur čast. Dasi se je jelo govoriti o razsvitljavi šele proti zadnjem, je storil vsak kolikor je mogel, dasi smo drugače zelo različnih misel.

(Iz Kroke.) Kjer je ogenj, tam plamen skrit ne ostane in kjer gori ogenj prave ljubezni v srcih, kaže se tudi zunanje. Kjer vlada med vernimi kristijani vdanost in ljubezen do vrhovnega poglavarja sv. kat. cerkve, kazalo se je vselej tudi dejansko, posebno pa sedaj, ko sv. Oče Leon XIII. v večnem mestu praznuje slavnost svoje biserne sv. maše, šestdesetletni spomin, odkar je prvič daroval Najvišjemu nekrvno sv. daritev. Med temi, ki so svojo ljubezen, s katero se oklepajo sv. Očeta, na posebno lep način pokazali je gotovo Kropa. — Neznaten kraj je sicer, mnogim le malo znan, marsikomu popolnoma neznan. Tu ne cvete ne bogastvo, ne posvetna slava, boriti se moramo bolj kakor marsikje s težavnim delom za vsakdanji obstanek. Ali dasiravno se Kroparji ne moremo ponašati s častnim bogastvom, vendar je pri nas, na kar smemo ponosni biti — namreč ljubezen do sv. Očeta in vdanost do njega. V kako lepi luči se je pokazala! Ko so na predvečer Leonove slavnosti po večernicah pri obeh cerkvah iz visokih turnskih lin se oglasili zvonovi ter z lepo ubranimi in milo donečimi glasovi oznanjali vernemu ljudstvu slavnost Leonovo

— so se kar bliskoma po vsem trgu neštivilne lučice zablesketale, — ves trg je bil krásno razsvetljen, znak, da se ne veselijo Leonove slavnosti samo neobčutljivi zvonovi, temuč tudi srca vernega kroparskega ljudstva. Z ljubeznijo, da z ljubeznijo kakor do sedaj hočemo se tudi v prihodnje oklepiti sv. Očeta, njemu srčno vedno vdani biti ter ga vedno spoštovati, kakor namestnika Kristusovega. — Zvestoba Leonu, ljubezen njemu, udanost in spoštovanje je naša prisega ob dnevu slavnosti njegove, ker to je naš ponos, to naša slava biti vredni sinovi onega, ki je postavljen od Boga vladati cerkev Božjo. Pred celim svetom kličemo mu toraj: »Bog živi Leona, ohrani ga še mnogo let v blagor sv. cerkve in vernega kat. ljudstva!«

(Iz idrijskega okraja.) Dopisnik z Gore nad Idrijo ne ve, odkod je prišlo ime Čudenberg. Če niso pogoreli stari zapisniki, mu bodo gotovo ti povedali, kedar se je začelo rabiti to ime in zakaj. Bilo je v splošni rabi do zadnjih desetih let. Sedaj se je opustilo. Svetovali bi zato, naj se izbriše tudi v šematizmu, da bode potem preje povsod pozabljeno. Dopisnik je mnenja, naj bi se imenovala župnija Gora nad Idrijo ali pa S. eta Magdalena nad Idrijo, da bi ne bilo potem več zmešnjav. Mi pa mislimo, da bodo vedno zmešnjave, če bomo sami slobodno krajem dajali imena. Pišimo krajevna imena tako, kakor jih imenujejo ljudje, pa ne bode pomot pri pošti. Vsakdo govori, na Gorah sem bil, na Gore grem; zakaj bi se torej ne reklo Gore pri ali nad Idrijo. Vsakdo v Idriji ve za Čekovnik in tudi ljudje imenujejo tako. Nekaterim se pa zdi, da je Čakalnik pravilno. Če bi kdo naslovil pismo na Čakalnik, bi moral tudi poštni uradnik ugibati, ali je to Čekovnik. Imenujmo torej kraj, kakor se v resnici imenuje, pa ne bode pomot.

(Zdravje v Ljubljani) od 25.—31. decembra 1897. Novorojenih bilo je 12. Umrlo jih je 21; med njimi za tifuzom (legarjem) 1, za jetiko 3, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 15; med njimi je bilo 6 tujcev in 12 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 1 in za vratiko 1.

(Andrej Einspielerjeva desetletnica.) Iz Celovca, 7. jan.: Dne 16. januarja mine 10 let, odkar je k večnemu počitku zatisnil oči nepozabni »oče koroških Slovencev«, preblagi mosig. Andrej Einspieler. Ogromno zahvale mu dolžujejo koroški Slovenci in ves narod slovenski! Dostojno je torej, da se ga spominjamo ob tej priliki, da si znova vtisnemo v srce njegove nauke, da skušamo posnemati njegov vzorni izgled. A zlasti se ga hočemo spominjati v molitvah. V Celovcu se bode zató za pokojnika darovala v samostanski cerkvi sv. Duha slovesna sv. maša-zadušnica, h kateri se vabijo celovski in vnanji rodoljubi!

(Koroški deželni zbor) se otvori v ponedeljek dne 10. t. m. Na dnevnem redu prve seje je predlog deželnega odbora glede deželnozborskih zapisnikov, deželnozborskih odborov in volitve v posamezne odbore. Pred sejo je služba božja v cerkvi sv. Duha. Radovedni smo, kako se bodo vedli v tem zasedanju zastopniki ljubeznivega »Herrenvolk-a«. Pričakovati je vsekako burnih prizorov, ker bodo nemškonačijonalni kričači zanesli agitacijo, ki se širi v zadnjem času tako bojno po naši deželi, gotovo tudi v deželno zbornico. — Gospoda barona Schmidt-Zabierova ne bode več za vladno mizo. Pravijo, da je nujno želel, dočakati še le-to zasedanje deželnega zbora, a na Dunaju mu te »srčne« želje niso izpolnili. Bržkone pa mu bodo prirejali ovacije, kakor tudi gospodu deželnemu glavarju grofu Goessu, ki je med tem časom postal tajni svetnik.

(Celovška škofija l. 1897.) Piše se nam: Duhovskemu »šematizmu« za l. 1898 povzamemo sledeče podatke: Krška škofija šteje 348 župnij (far); od teh je 83 praznih. Ekspoziture so 4, vse prazne. Kaplanij in kuratnih kanonikatov je 163, od teh praznih 110. Beneficijev je 26, od teh praznih 19. Vkup je praznih 216 duhovniških mest. (L. 1896 jih je bilo 209). V dušnem pastirstvu deluje 326 duhovnikov in sicer 296 svetnih, ter 30 redovnikov. V drugih službah deluje 81 duhovnikov (22 svetnih in 59 redovnikov). Vpokojenih je 34 duhovnikov. Vseh duhovnikov vkup je 441, vseh cerkvâ in kapelic 1059, katoličanov 354.896. — V (11) moških sa-

mostanih je vkup 228 redovnikov, v (16) ženskih samostanih vkup 284 redovnic Bogoslovcev je vkup 69, v dijaškem semenišču 156 gojencev. — Umrlo je lani 17 duhovnikov, v dušno pastirstvo jih je na novo vstopilo samo 9. Med umrliimi je 10 Slovencev: Jož. Osvald, župnik v Koprivni; A. Romavh, kaplan v Kotarčah; Fr. Centrih, dekan v Pliberku; S. Kesnar, semeniški duhovnik; P. Bezjak, župnik v Krčanjah; J. Skrbinc, župnik v Vogrčah; M. Stembou, vpokojeni župnik v Št. Pavlu ob Zili; Jan. Einspieler, vp. župnik v Ukvah; Jan. Marinič, prošt v Dobrlivasi; Fr. Rup, župnik v Kazazah. Svetila jim večna luč! — Najstarejši duhovnik v škofiji je mil. g. prošt tinjski L. Serajnik. Biserno sv. mašo (60 letnico) obhajata l. 1898 preč. gg. vpokojeni mestni župnik Fischer in stolni dekan Schellander. Zlato mašo obhajajo preč. gg.: V. Gimpl, župnik v Tvengu; J. Jereb na Dravi; V. Legat, župnik na Jezerskem; V. Pindur v Vajzah; A. Pušl na Dholici; J. Tobeitz, dekan v St. Andražu.

—rn—

(Razpis dobave.) C. kr. trgovinsko ministerstvo poroča trgovski in obrtniški zbornici, da se bo dne 19. januarja 1898, ob 10. uri dopoldne v poslopju vojnega ministerstva v Bruselju vršil glavni razpis dobave za pokritje potrebščin vojaških bolnišnic leta 1898. Podrobnosti se lahko upogledajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(C. kr. trgovinsko ministerstvo) poroča trgovski in obrtniški zbornici, da bode vsled poročila c. kr. justičnega ministerstva začetkom tega leta v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, L. Singerstrasse 26 izšel od omenjenega ministerstva izdani izkaz advokatov in c. kr. notarjev v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel avstrijsko-ogerske monarhije za leto 1898.

(Dober spomin.) Francoski zdravnik Quillon poroča v svoji knjigi »Les maladies de la memoire« o zanimivih slučajih izvanredno dobrega spomina. Govori namreč o jako bogatem, že precej postarnem samcu. Že v zgodnji mladosti se je odlikoval po nenavadnem spominu. Študiral je naravoslovje in vsled dobrega spomina izpite dobro prebil; potem je potoval po Švici, Italiji, Španjskem, Angleškem, Belgiji, Holandiji, po Algiru in Tunisu; a potoval ni radi tega, da bi morda užival prirodne lepote in umetnostne zaklade teh dežel, ali da bi proučeval običaje in socialne razmere prebivalcev, temveč le v ta namen, da bi se prepričal, če so knjige o tamošnjih železnicah resnične in da bi si spomin še boljše izuril. Ne pozna namreč drugega namena v življenju, kakor da se nauči vse železnične postaje evropske na pamet. Dan za dnevom, leto za letom se peča neumorno s tem čudnim opravilom, — in to s čudovito vedo. Profesor Pitres in omenjeni zdravnik sta ga spraševala natančno, in on je skušnjo sijajno prestal. Nobene železnične postaje ni v Evropi, katere imena bi on ne vedel. Naj imenuje kdo katerokoli progo, in s popolno gotovostjo navede vse postaje po vrsti. Oba francoska zdravnika lastnim ušesom nista verjela, ko jima je na vsako vprašanje o kaki glavni ali stranski progi na Francoskem, Irskem, Ruskem, Nemškem ali Švedskem jasno in pravilno takoj odgovoril. Res sta mislila nekaterikrat, da sta ga ujela, da se je zmotil, toda on jima je vselej dokazal, da je njegov spomin boljši, nego železnične knjige, po katerih sta ga izpraševala, in da je v knjigah pomota. Tudi o azijskih, afriških in ameriških vsaj glavnih progah vé natančno odgovoriti. Sv. pismo novega zakona zná v treh jezikih — hebrejski, latinski in francoski skoro dobesedno.

(„Napredek“ v modi.) Najnovejši lišp, katerega se pariške dame prav goreče poslužujejo, je majhna živa indijska krota. Tej živalici vdela jo namreč s platinó v trdi hrbet ime dotične gospe, seveda z briljanti, dragimi kamenčki in drugimi takimi stvarmi. Pritrjena na zlato verižico se premika živalica, ki je prilično tako majhna kot kak velik hrošč, po svoji pestunji. Med potjo je menda zavita v mehko volno, ponoči pa jo polože v vlažen meh; potem takem se tej živalici prav dobro godi.

(Godba — mišja past.) Da miš ni samo zelo radovedna, ampak tudi precej muzikalična, o tem se je prepričal neki belgijski tovarnar. Nastavil je namreč v navadno past znani godbeni avtomat,

ki je igral različne poznane komade. Godba je menda miši silno zanimala in jih k sebi vabila; vedno bolj so se bližale pasti, in ko se naposled niso mogle več ustavljati radovednosti, da bi godbo prav od blizu poslušale, so hitele veselo v — past. — Če niso morebiti v pasti zaplesale še kak valček, o tem nam duhoviti tovarnar ne pové ničesar.

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 10.—15. januarja.) Na Kranjskem: 10. v Trnovem na Notranjskem, v Žerovnici, na Vidmu poleg Krke, v Zalogu; 11. v Metliki. — Na Slov. Štajerskem: 10. pri Novi Cerkvi, v Šmarju blizu Celja; 11. v Planini. — Na Koroškem: 10. v Pliberku; 11. v Gmintu; 13. v Beljaku, Milstatu in Strasbergu. — Na Primorskem: 10. v Palmi; 12. v Sežani; 14. v Vidmu (dva dni).

Društva.

(Vabilo k zabavnemu večeru) katerega priredi katol. društvo za mladeniče v Ljubljani v nedeljo, dne 9. januarja 1898 ob 6. uri zvečer v rokodelskemu domu, Komenskega ulice št. 10. Vspored: 1. »O mraku«, moški zbor G. Ipavica. 2. »Sveta noč«, mešan četverospjev * * * 3. »Danica«, zbor, bariton-solo G. Ipavica. 4. »Studentku«, mešan četverospjev P. H. Sattner. 5. »Domovini«, zbor, tenor in bariton-solo B. Ipavica. 6. Govor. 7. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. — Spisal S o š k i. 8. Obлека naredi človeka. Burka v jednom dejanju. — Priredil J. Štrikelj. 9. Prosta zabava. Prostovoljni darovi za napravo društvenega harmonija se hvaležno sprejemajo. Vabilo je ob jednom vstopnica.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 20. do 31. dec. leta 1897 poslali: C. g. A. Bojanec, kapelan v Škocijanu, 3 gld. 80 kr. — Moška podružnica na Vrhniki 41 gld. — Ženska podružnica na Vrhniki 47 gld. udnine in 15 gld. 50 kr. darov za oproščenje od novoletnih voščil. — Podružnica v Ljutomeru po g. blagajniku J. Karbi 30 gld. — Gdč. Franjica Šmidova na Gaštelju iz nabiralnika 5 gld. — Ženska podružnica v Dornbergu 54 gld. — Gospod Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji, se je odkupil z rodbino od novoletnih voščil s 5 gld. — Gospa M. Šusteršičeva p. d. Miklavova iz Dolnic in gospa T. Vodnikova iz Podutika po g. Žirovniku za novo leto 6 gld. — Moška podružnica v Postojni po g. blagajniku Šeberju 75 gld. 28 kr. — Podružnica v Braslovčah po č. gosp. kaplanu A. Vetrniku 20 gld. 85 kr. — Slavna občina Št. Jurij ob Ščavnici 5 gld. po g. županu Brummu. — Slavna posojilnica v Brežicah 10 gld. — Č. g. A. Šebat, kapelan, iz nabiralnika pri g. županu Fr. Peklarju na Dolu pri Hrastniku 3 gld. — Podružnica za breški okraj 134 gld. — Gospod Fr. Konšek na Trojanah 3 gld. iz nabiralnika in 2 gld. odkupnine od novoletnih voščil. — Gospa M. Sebenikar na Rakeku iz nabiralnika 11 gld. — Gospod dr. Konrad Janežič na Voloskem 5 gld. za novo leto. — G. Ivan Štefè v Ljubljani 1 gld. za novo leto. — G. F. Podlimbi 5 gld. — Izvenakademická podružnica v Gradcu po g. Fr. Hrašovcu 11 gld. — Č. g. Ivan Zupan, kurat v Št. Petru, 55 gld., in sicer so darovali odkupnine od novoletnih voščil p. n. gg.: R. N. Pernet 10 kron; Karis, Križaj, Špilar z obitelji, Zupan po 5 kron; Korošec, Novak, Studený po 4 krone; Dekleva, Fr. Rajčević, Ivan Sajovic po 3 krone; Avčín, Geržina, Jakš, Kralj, Lavrenčič, Matičič, Medica, Matija Penko, Pavel Požar, Punčah, Ant. Rebec, Karol Sajovic, Schiffrer, Stele, Tomazin, Torkar, Vidic, Weiss, Zelinka, Mat. Žele po 2 kroni; Albert, Ambrožič, Buchberger Cilenšek, Čop, Dolinar, Gabrijel, Javoršek, Kalan, Kebat, Kocmut, Ludovik Milač, Pavlič, Struppi, Ivan Sabec, Šimanek, Velepčič in Verbič po 1 krono; 8 kron je iz nabiralnika g. Ivana Špiljarja v Št. Petru. — Č. g. Peter Švegelj, ekspozit v Koprivi pri Dutovljah 5 gld. — Slava slovenski požrtvovalnosti! Živelo neomajano rodoljubje tudi v novem letu! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(»Društvo za zgradbo učit. konvikta v Ljubljani«) je imelo 27. m. m. ob 6. uri zvečer v »Narodnem domu« svoj III. letni občni zbor. Društveni podpredsednik g. Fr. Gabršek pozdravi mnogobrojno zbrano učitelstvo, kar je dokaz, da se učitelstvo zaveda velike važnosti in koristi konvikta; naj le vsakdo v svojem kraju dela zanj in mu skuša pridobiti novih prijateljev in podpornikov. Tajnik g. Juraj Režek poroča o korakih, ki jih je odbor storil v pretečenem letu gledé zgradbe same in gledé pomnožitve zgradbenega kapitala. V ta namen se je obrnil do visokega deželnega zbora in veleslavnega občinskega zastopa ljubljanskega za denarno podporo, oziroma brezplačni prostor. Oba ta zastopa sta pripoznala važnost in korist učiteljskega konvikta ter obljubila izdatne podpore, kadar si društvo opomore toliko, da mu bode mogoče pričeti z grajenjem poslopja. Odbor je izdal tudi kraj-

carske knjižice, ki iznašajo svoto nad 12.000 gld. in se kaj pridno razpečavajo. Dalje je odbor sklenil, v proslavo cesarjevega 50 letnega vladanja izdati s pomočjo slovenskih pesnikov, pisateljev in umetnikov »Almanah« ter izdajati mladinsko knjižnico »Zabavni listi«, ki bi izhajali v poljubnem času, kakor bi se razprodal prejšnji zvezek. Društvo so podpirali: razna učiteljska društva, posojilnice in drugi dobrotniki, posebno g. Jos. Petrič, trgovec v Ljubljani z 270 gld. in g. Karol Florjan, trgovec in posestnik v Kranji s 100 gld., ki sta postala društvena pokrovitelja. Vsem tem podpornikom, »Učit. Tovarišu« in našima slovenskima dnevnika, ki so društvo drage volje podpirali in zbirali darove, izreče občni zbor svojo najiskrenejšo zahvalo. Bog plati! Blagajnik g. Jakob Dimnik poroča, da je imelo društvo letos čistih dohodkov čez 2000 kron, v vseh treh letih društvenega obdobja pa nad 6000 kron. Odboru se konečno naroči, naprositi »Glasbeno Matico«, pri kateri kaj marljivo in požrtvovalno deluje slovensko učiteljsko od njenega postanka pa do danes, naj bi ona blagovolila prirediti kak koncert učiteljskemu konviktu v korist. V odbor so bili izvoljeni: Andr. Žumer, predsednik; Fr. Gabršek, I. podpredsednik; Jožef Cepuder, II. podpredsednik; Juraj Režek, tajnik; Jakob Dimnik, blagajnik; in odborniki: Fr. Črnagoj, Jakob Furlan, Engelbert Gangl in Janko Likar.

(Slovensko bralno društvo v Škofji Loki) imelo bode v nedeljo dne 9. t. m. ob 5. uri popoldne svoj redni občni zbor z nastopnim vspešnim: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev treh pregledovalcev računov. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. — Ako bi po § 17. društvenih pravil ne bil sklepčen, vršil se bode ob polu šestih izvanredni občni zbor izdan in z istim dnevnim izvednim.

(Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Mokronogu) ima svoj občni zbor v nedeljo dne 9. t. m. popoldne ob 1/2 5. uri v prostorih gostilne »pri lipi«. — Vspešni občajni. — K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Notranjski župnik 3 gld. 30 kr. — Gospod Anton Dolinar, župnik v Lučinah, 1 gld. — Gosp. Fran Avsec, kapelan v Radovljici, 3 gld. — Gospodje bogoslovci ljubljanski 20 gld. — N. N. iz Žabnice 5 gld. — Iz Št. Vida neimenovana dobrotnica 5 gld. — B. B. 5 gld.

Za kruhe sv. Antona: Gospod Janez Zabukovec, župnik v Zgornjem Tuhinju, 5 gld. 50 kr.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 8. januarja. Današnji tukajšnji listi naznanjajo, da se v Ljubljani nabijajo zopet dvojezični napisi slovensko-nemški, ker so Nemci protestovali proti samoslovenskim.

Dunaj, 8. januarja. Tudi vsled konferencij ministerskega predsednika z zastopniki češkega naroda se političen položaj ni ne zboljšal ne poslabšal. Minister Gautsch se je prepiral, da na Dunaju ni mogoče rešiti češko-nemškega vprašanja, za to da je jedino pravo mesto češki deželni zbor. Zato se vlada v češkem deželnem zboru ne bo branila razpravljati o jezikovnem vprašanju: vlada bo točno označila svoje stališče, ki meri nato, da se nasprotje oblaži in če mogoče tudi poravnava. Zastopniki češkega naroda so izjavili, da hočejo delovati na to, da se zadeva mirnim potom poravnava častno za obe narodnosti.

Dunaj, 8. januarja. Vlada predloži češkemu deželnemu zboru predlogo o rabi jezikov pri avtonomnih oblastvih, ki bo veljala tudi kot določilo za cesarske oblasti.

Dunaj, 8. jan. »Ost-Deutsche Rundschau« poroča, da je prišlo v Prago 80 nem. županov, ki so od cesarskega namestnika zahtevali poročila za varnost nemških deželnih poslancev. Namestnik jih je zagotovil, da bo v tem oziru storil vse, kar je njemu mogoče. Nahujskani župani s tem niso bili zadovoljni ter so zahtevali izrednih garancij; teh jim seveda namestnik ni mogel dati, ker so nepotrebne, in zato sedaj nacijski nemški listi zopet ščuvajo poslance, da se pod nobenim pogojem ne smejo vdeležiti obravnav češkega deželnega zbora.

Dunaj, 8. jan. Železniško ministerstvo je odredilo, da se z uvedbo letošnjega polet-

nega voznega reda omeji tovarni promet ob nedeljah in večjih praznikih na vseh avstrijskih železnicah.

Praga, 8. januarja. Zatrjuje se, da se odpravi nagla sodba ob enem z otvortvijo deželnega zbora.

Praga, 8. januarja. Iz Reichenau-a se poroča, da se je v ondotnem premogovniku ponesrečil družbin ravnatelj Miškovski. Padel je 53 metrov globoko ter obležal na mestu mrtve.

Budimpešta, 8. januarja. Poslanska zbornica je v včerajšnji seji sprejela spremenjeni načrt glede pomažarenja krajevnih in občinskih imen, kakor jih je predlagala magnatska zbornica.

Budimpešta, 8. januarja. V Vörösváru so dosedaj neznani zločinci napadli vojaško stražo pred vojaško bolnišnico. Stražnik je sicer ranil napadaleca, v istem hipu pa so padli po njem trije drugi ter stražnika nevarno ranili.

Segedin, 8. jan. Mestni glavar Poka in koncipijent Gosztonyi sta se usmrtila, ker je oblastvo prišlo na sled neki večji goljufiji.

Pariz, 8. jan. »Agence Havas« poroča iz zanesljivih virov, da je vest o sklenjeni zvezi mej Anglijo in Japonom neosnovana.

»Živio!« je geslo podobi, katero vidimo prilepljeno na vogalih naših ulic, v izložbah naših trgovcev, kot kras v koledarjih in kot inerat v časopisih, in tako ta dobra misel obeno pozornost nase vleče. Znana tврdka Kathreiner naznanja svojo sladno kavo s to podobo, katere izvrstna izvršitev dokazuje, kako visoko je že dospela reklama sploh pri Kathreinerjevih naznanilih, kateri se že leta s tem zmira bolj odlikujejo. Tudi ta podoba je gotovo od prvih umetnikov izvršena. Mala stvarica na podobi je gotovo pri kaki domači svečanosti vidila, kako so oče kozarec z vinom vzdignili in s kakim hišnim prijateljem ali z domačimi trčili. »Živio!« To ji je v bistri glavici ostalo kot najvišji izraz veselja in srčne odkrite udanosti. In ker živahni otroci tako radi take utise posnemajo, pozdravi tudi ona tako od sestrice prinešeno kavo. Kava je ta priljubljena Kathreinerjeva, katera tako prijetno diši, in tako dobro tekne, in kateri se ima zahvaliti za tako močne nogice, okrogle roke in polna cvetoča ličica. In ko hoče ravno polno čašico k ustam nesti, pride ji na misel izraz najvišje zadovoljnosti in srčnega veselja in zakliče »Živio!« svoji sestrici nasproti. Kako srečno je umetnik to izpeljal, ko mala stvarica živahno čašico povzdigne in se starejši sestrici z ponosnim, pa vendar prijetnim smehljajem tej zahtevi udá. Tudi ona pije, kakor cela družina gotovo vže delj časa Kathreiner-Kneippovo sladno kavo, katera edina tako izvrstno združuje te tako zdravilne dokre lastnosti slada z navajenim prijetnim in priljubljenim okusom prave bobove kave. Delj ko se to otročja skupina gleda, bolj se gledalcu dopade. Bojše priporočilne za to tako vže splošno priljubljeno Kathreinerjevo sladno kavo, kakor je to pravi umetnik v podobi storil, se gotovo ne more hitro najti.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istotako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dne 2. februarija 1897.

Provincijal
brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100—81

Umrli so:

V bolnišnici:

4. januarja. Anton Korbar, posestnik, 47 let, plućnica.
5. januarja. Jakob Semrajc, delavec, 60 let, emphysema pulm.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nabe	Padačina v 24. urah
7	9. zvečer	737.6	5.3	sr. sever	oblačno	0.0
8	7. jutraj	738.8	2.8	sr.vzhsvzh.	oblačno	
	2. popol.	738.7	6.6	sr. svzh.	"	
Srednja včerašnja temperatura 31° za 58° nad normalno.						

Ravnokar je izšla:

16 3—1

„Zgodovina župnij v dekaniji Kranj“.

Spisal Jožef Lavtižar.

Prvi zvezek: **Kranj**.

V Ljubljani 1898.

Založil pisatelj. — Tiskala »Katoliška Tiskarna«.

50 strani v veliki osmerki. — Cena 30 kraja.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

V sredo, dne 12. januarja 1898

ob 8. uri zvečer

v Sokolovi dvorani Narodnega doma

drugi redni 14 1—1

koncert

pod vodstvom koncertnega vodje g. Jos. Čerina.

Pri koncertu sodelujejo: gospodični **Mira Dev** (sopran), **Ana Lapajne** (mezzosopran); gospodje **Ivan Pribil** (tenor), **Janko Likar** (bariton), **Julij Junek** (cello); **pevski zbor** »Glasbene Matice«; **orkester** »Glasbene Matice« in slavna **godba** c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Vspored:

Ludwig van Beethoven: **Simfonija št. 3, Es-dur (Eroica)** op. 55, za veliki orkester. 1. Allegro con brio. 2. Marcia funebre (Adagio assai). 3. Scherzo (Allegro vivace). 4. Finale (Allegro molto).

Camille Saint-Saëns: **Koncert za cello** z orkestrom op. 33. Cello: g. Julij Junek.

Karel Bendl: **Sveti večer**, narodna povest v dveh delih za soli, osmeroglasen mešan zbor in veliki orkester.

Cene prostorom izven naročbe:

Sedež I. do III. vrste a 2 gld.; IV. do VII. a 1 gld. 50 kr.; od VIII. vrste naprej in na galeriji a 1 gld. — Stojišča a 50 kr., dijaške in garnizijske vstopnice a 30 kr.

Vstopnice se dobivajo v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu, na večer koncerta pri blagajnici.

P. n. gg. naročniki naj se blagovolé za svoje seдеže z legitimacijami zglašiti v trgovini g. J. Lozarja.

Otvoritev gostilne.

Zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje naznanjva svojim čč. gostem in slavnemu občinstvu sploh, da sta se s svojo **gostilno preselila**

na Turjaški trg št. 1
v novo hišo „Katoliške družbe“.

Točiva izvrstna ter pristna **dolenjska, štajarska in istrijska vina**, pa znano **Kozlerjevo cesarsko pivo**. Vsakeas postreževa z okusnimi, gorkimi in mrzlimi jedmi.

Na razpolago imava tudi snažno uravnane **sóbe za prenočevanje**.

V mnogoštevilni obisk se priporočava

784 24—8 Andrej in Ana Zalar.

Sveži

pustni krofi

se dobé pri

Jakobu Zalazniku

na Starem trgu. 17 2—1

Dragotin Pečenko,

mizarski mojster v Ljubljani, Rimska cesta 10,

uljudno naznanja prečast. duhovščini in slav. občinstvu, da je pričel samostojno izvrševati 572 20—18

mizarski obrt.

Ob enem se priporoča najtopleje v naročila na vsakovrstna **stavbinska in pohištvena mizarska dela**, katera bode izvrševal povsem natančno iz dobro osušenega mehkega in trdega lesa po dobremu delu primerni ceni.

4 zlate, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznatnih diplom.

Kwizde korneuburški redilni prašek.

Živinozdrav. diet. sredstvo za konje govedo in ovce.

Rabi se že tekom 43 let, po največ blevih, ako žival neče jesti, slabo prebavlja, v zboljšanje mleka in da daje več mleka.

Cena škatlj. 70 kr., pol škatlj. 35 kr. Pristen je le, ako ima poleg natisnjeno varstveno znamko. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga:

Franz Iv. Kwizda

c. in kr. avstr.-ogrski in k. ru-munski dvorni zalagatelj

okrožni lekar v Korneuburgu 112 11 pri Dunaji. II.

Novo ustanovljena in novourejena domača
stavbinska in umetna steklarija
tvrdke 503 17

Avg. Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta 9, poleg „Figovec“

ise priporoča prečast. duhovščini
in cerkvenim predstojništvom v
naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s ka-
tedralnim steklom ali s svinčnem obrob-
ljenim belim ali barvenim steklom,

**s steklom z umetno
slikarijo**

vse strokovnjaško dobro, zajam-
čeno in trpežno izvršeno v lastni
delavnici, od najpreprostejšega do
najfinejšega dela. — Ob enem
opozarja na lepo svojo zalogo
vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zr-
cala, steklo v ploščah, svetiljke, po-
dobe, okviri za podobe itd.

Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravila po najnižji ceni.

Naznanilo.

Opiraje se na priporočilo v „Škofijskem Listu“
II. števil. t. l. ponudimo **letošnje** 663 10

izvrstno vino,

vsem prečast. gg. cerkvenim predstojnikom, pa tudi
drugim duhovnikom in kupecem po sledečih cenah:

1. Mašno vino hktl. od glđ 25 do 28
2. Navadno namizno vino,
tudi zjamčene pristnosti 22 „ 24
3. Vino nižje vrste in poluvino 15 „ 18

Večjim odjemalcem bodisi mašnih ali drugih
vin cene po dogovoru.

Zadruga postreže tudi s **finimi dezertnimi**
in **buteljskimi vini**.

Najmanjša kvantiteta pod 1, 2, 3 je 56 litrov.
— Cene veljajo loco Postojna do preklica.

Registr. vipavska vinarska zadruga.

Naznanilo.

„Južno-štajerska hranilnica“ v Celji
obrestuje hranilne vloge kakor dosedaj tudi
od novega leta 1898 naprej po

4 odstotke,

ne da bi odtegovala rentni davek.

Nevzdignjene obresti pripisujejo se vsa-
kega **prvega prosinca** in **prvega ma-**
lega srpana h kapitalu.

843 9—5

Ravnateljstvo.

Blagorodnemu gospodu Andreju Rovšek-u,
podobarju in pozlatarju

Altar, ki ste ga naredili za podružno cerkev v Lučih,
župnije žalske, je prav lepo in trpežno delo, katero dela
svojemu mojstru vso čast. Altar ne naredi samo v obče na
gledalca prav prijetnega utisa, ampak so tudi posamezni
deli pravilno, natančno in trpežno izdelani.

Zalina, dne 1. avgusta 1897.

505 52—24

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski
ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 32—34

se priporoča prečast. du-
hovščini in cerkvenim
predstojništvom v naro-
čila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in
svetniških soh

iz gipsa, kamna, lese-
nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materijala.

v Ljubljani.

Josip Novak, župnik.

IVAN KREGAR

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta 8,
poleg Alojzijevega

priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v najna-
tančnejše **izdelovanje**

**monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakljev,
svečnikov, lestencev,
križev** *na* 764 10

iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Koledar katol. tiskovnega društva
za l. 1898, namenjen zlasti slovenski duhov-
ščini, obsega tudi „imenik učencev“ za več ko
400 šolarjev. Neudom stane le 1.20.

Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa
za vse dneve celotnega leta. — Spisal o. Brunon Verreyse, du-
hovnik D. J.; preložil javantinski bogoslovci. — I. zvezek
(od 1. prosinca do 30. rožnika) velja broš 1 glđ 50 kr., po
pošti 10 kr. več. — Drugi del izide okoli Velike noči.

500—24 52

Preč. duhovščini
vjudno priporočam
svojo delavnico

**slikarijo na
steklu,**

zlasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarijo

Ed. Stuhl

v Graecu,
Annenstrasse 35.

Najboljša spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

Razglas.

18 1—1

Ker se je dne 29. decembra l. 1897. zopet prigodil slučaj, da je v neki hiši na
Poljanski cesti v Ljubljani **stekline sumen maček jednega človeka ugriznil v**
nogo, določa podpisani magistrat v smislu postave z dne 29. februarja 1880 (drž. zako-
nika št. 35), dodatno k svojemu razglasu z dne 1. decembra l. 1897 št. 40.858, sledeče:

Mačke, ki se nahajajo v hišah: ob Barvarski stezi, v Kapiteljskih ulicah, ob
Lončarski stezi, v Ozkih ulicah, na Poljanski cesti, Poljanskem nasipu, Poljanskem trgu,
Streljskih ulicah, ob Strmem potu, Suknarskih ulicah, na Žitnem trgu in v Živinozdrav-
niških ulicah, **je pokončati**. V ta namen **morajo stranke, bivajoče v navedenih**
ulicah, takoj svoje mačke mestnemu konjaču izročiti, da jih pobije.

Proti strankam, **ki bi se tej odredbi ne pokorile**, postopalo se bode po
določilih oddelka VIII. omenjene postave in se jim bode prisodila **glóba do 100 glđ.**

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 5. januarja 1897.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena akcija dne 31. decembra 1896	kron	157,805,340—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1896	„	28,670,916—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanke dru- štva (1848)	„	339,497,900—
Mej letom 1896 je društvo izdalo 8761 police z glavnico	„	80,577,950—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno	„	

glavni zastop v Ljubljani

651 (12—3)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

v vill nasproti Narodnemu domu.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 318 26—18

na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinejših kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave so dobro in solidno izvršujejo.

Deset minut od nameravane proge bodoče
bohinjske železnice, 2 uri od Bleda, se prosto-
voljno pod jako ugodnimi pogoji **prodá**

hiša

z gospodarskim poslopjem,

mlinom in žago

z izvrstno vodno močjo,

ki bi bila sposobna tudi za kako večje tovar-
niško podjetje. — Nadrobnosti pové **dr. Val.**
Krisper v Ljubljani.

4 3—3

Dobiva se povsod.

C 745 36—8

Sarg's Kalodont

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 52

Kanarčki.

Fini pristni harški žlahtni žvrgolivci.

837 10-5 (Echte Harzer Kanarienvogel.)

razpošiljam s povzajem po 4, 5, 6 in
8 gl. jednega, v osmih dneh po-
kusnje ga tudi zamenjam; samice
istega rodu po 1 gl., s čopico po
1 gl. 50 kr. Jamčim za vrednost
in živi dohod. Pri vprašanjih prosim
pismeno znamko priložiti.

Srečko Tomažič,

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 33.

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med konjak.
med malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. Želez-
nato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je kina-železnati malaga

kot dijetetično, krepčujoče in kri tvoreče
zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi pri-
manjkujočim otrokom, ženskim, rekon-
valescentom, sploh slabotnim osebam;
Steklenica gl. 1'80, pol stekl. gl. 1'—

Prireja se v kemično farmacev-
tičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se dopošiljajo naročila. Ondi
dobé se tudi vsa homöopatična
zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spa-
dajoča vprašanja dajo se radovoljno in
brezplačno. 54 52-52

Stotisočero
družin vsak dan
posebno
rado pije

Živijo!

Kathreiner- Kneippovo sladno kavo

Prosta zdravju škodljivih snovij bobove kave ima edino
Kathreiner-Kneippova sladna kava te dišavo in prijetni ukus. Ker
pospešuje tek in je lahko prebavljiva, se Kathreiner-Kneippova
sladna kava izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in
otroke. Z ozirom na zdravje in varčnost bi pristne „Kathreiner-
jeve“ kave ne smelo nedostajati v nobenem gospodinjstvu.
Svari se pred ničvrednimi ponaredbami.

20 5-1

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 1

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarvne: rujave, zelene
bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi
kahliče za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Sidro Liniment. Capsici compos.

231 5 iz lekarne Richter-jeve v Pragi

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gl. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 707 39-12

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

Dunajska borza.

Dne 8. januarija.

Skupni državni dolg v notah	102	gl.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	gl.	30	kr.
Avstrijska zlata renta 4%	121	gl.	75	kr.
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	102	gl.	75	kr.
Ogerska zlata renta 4%	121	gl.	20	kr.
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	gl.	65	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	946	gl.	—	kr.
Kreditne delnice, 160 gl.	357	gl.	—	kr.
London vista	120	gl.	—	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	gl.	80	kr.
20 mark	11	gl.	75	kr.
20 frankov (napoleonidor)	9	gl.	53 1/2	kr.
Italijanski bankovci	45	gl.	45	kr.
C. kr. cekini	5	gl.	69	kr.

Dne 7. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	160	gl.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	161	gl.	—	kr.
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	188	gl.	—	kr.
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	gl.	35	kr.
Tisine srečke 4%, 100 gl.	140	gl.	—	kr.
Dunavske vravnave srečke 5%	128	gl.	—	kr.
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109	gl.	—	kr.
Posojilo goriskega mesta	112	gl.	50	kr.
4% kranjsko deželno posojilo	98	gl.	50	kr.
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	gl.	50	kr.
Priporočne obveznice državne železnice	224	gl.	50	kr.
južne železnice 3%	183	gl.	65	kr.
južne železnice 5%	126	gl.	50	kr.
dolenjskih železnic 4%	99	gl.	50	kr.

Kreditne srečke, 100 gl.	197	gl.	25	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	165	gl.	—	kr.
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gl.	19	gl.	50	kr.
Rudolfove srečke, 10 gl.	25	gl.	50	kr.
Salmove srečke, 40 gl.	77	gl.	—	kr.
St. Genois srečke, 40 gl.	79	gl.	20	kr.
Waldsteinove srečke, 20 gl.	57	gl.	—	kr.
Ljubljanske srečke	22	gl.	—	kr.
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	162	gl.	75	kr.
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3455	gl.	—	kr.
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	432	gl.	—	kr.
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	80	gl.	50	kr.
Splošna avstrijska stavbinska družba	108	gl.	—	kr.
Montanska družba avstr. plan.	146	gl.	50	kr.
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	168	gl.	—	kr.
Papirnih rubljev 100	127	gl.	25	kr.

S 1. januarijem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk,
izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.
Brezplačni privržek „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega za-
znamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se najprimerneje s poštnimi nakazilci pri vseh c. in kr.
poštnih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

2 gl. 60

celoletna naročnina.